

BESLUT

2017-10-16

Dnr: 17/00987

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2017-03-31, inslag om det svenska spelmonopolet; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

INSLAGET

Inslaget i *Aktuellt* handlade om att en ny utredning föreslagit att det svenska spelmonopolet ska ersättas med ett licenssystem. I inslaget intervjuades bland annat civilministern och följande sades.

Sverige måste återta kontrollen över spelmarknaden. Idag har vi förlorat kontrollen, svenska staten har inte makten över spelmarknaden.

Därefter visades sekvenser ur reklamfilmer från fyra spelbolag och en hand som tryckte på en fjärrkontroll under sammanlagt cirka 20 sekunder. I tre av reklamfilmerna syntes logotypen för respektive spelbolag tydligt. Det förekom också uppgifter i flera av filmerna om bland annat vinstmöjligheter och bonusar. Samtidigt sade en reporter följande.

Ett utbud som exploderat. Ständigt nya bolag som lockar till spel. Bolag som haft sin bas utomlands för i Sverige har vi haft spelmonopol, som nu kan försvinna. Det finns ett brett politiskt stöd för den här förändringen. Utredningens förslag är att inrätta en spellicens där alla spelbolag får rättigheter och skyldigheter. Allt spel utan licens kommer kriminaliseras. Och för att få utländska spelbolag till Sverige föreslås en förhållandevis låg skatt på 18 procent.

I inslaget visades också sekvenser från en spelmässa där logotyper för olika spelbolag förekom på bland annat montrar. En utredare intervjuades sedan följt av en kort sekvens från en spelbutik där logotypen för Svenska Spel syntes. Svenska Spels vd intervjuades följt av en intervju med generalsekreteraren för Spelbranschens etiska råd. Bland annat sades följande.

Jag hade gärna sett hårdare tag mot marknadsföring vad det gäller de farligaste spelen som nätcasino med väldigt höga bonusar och det är inte bra.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att det i inslaget gjordes reklam för spelbolag.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande och anför i huvudsak följande.

Inslagets avsikt var att beskriva förslaget om förändrade förutsättningar på den svenska spelmarknaden. Den aktuella utredningen hade haft i uppdrag att lämna förslag på en ny reglering som skulle syfta till att ”skapa en spelmarknad som präglas av ett högt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen och tydliga förutsättningar för att få verka på marknaden”. I direktivet stod också ”Ett högt konsumentskydd förutsätter också en reglering som tar sociala hänsyn, med krav på bland annat måttfull marknadsföring”. Bakgrunden var kritik mot aggressiv och skadlig marknadsföring från framför allt utlandsbaserade spelbolag som inte omfattas av nuvarande reglering. Detta har SVT rapporterat om tidigare.

Klippen från reklamfilmerna, som visade hur en zappande tittare bombarderades av spelreklam, hade en stark koppling till nyheten. Detta förstärktes av citatet från generalsekreteraren för Spelbranschens etiska råd i slutet av inslaget där hon sa ”Jag hade gärna sett hårdare tag mot marknadsföring”. Redaktionen hade valt sekvenser med omsorg, det förekom inga direkta köpuppmaningar och inget enskilt spel eller varumärke exponerades i mer än sex sekunder.

Övrig förekomst av varumärken i inslaget var så kallade genrebilder som användes för att tydliggöra ämne och sammanhang. Även dessa hade en tydlig koppling till ämnet. Inget enskilt varumärke fick särskilt stort fokus och det förekom inga positiva omdömen.

Sammanfattningsvis finner SVT att det eventuella gynnande som uppstod var motiverat av ett stort nyhetsvärde och informationsintresse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något

informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för inslaget var utredningens förslag och att skildra den rådande situationen på den svenska spelmarknaden. Enligt nämndens bedömning uppkom ett gynnande genom de sekvenser ur reklamfilmer för spelbolag som visades i inslaget. Mot bakgrund av inslagets utgångspunkt anser nämnden dock att det gynnande som uppkom var motiverat av ett tillräckligt informationsintresse. Nämnden anser inte heller att de spelbolag som förekom i inslaget i övrigt framhävdes på ett sätt som framstod som otillbörligt. Inslaget strider därför inte mot bestämmelsen i 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Jan Holmberg, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz och Malin Bergström efter föredragning av Cecilia Smitt Meyer.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Cecilia Smitt Meyer

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.